



## Det drejer sig om både ånden og hånden

Stine Bosse tale til produktionsskolerne

/MSS

Hvert år i forbindelse med PSFs årsmøde og generalforsamling beder vi en person med noget på hjerte om at holde en tale til produktionsskolerne. I år var det vores ambassadør Stine Bosse, der havde sagt ja til at stille op. Her kommer de væsentlige pointer fra hendes tale.

### *Alle mennesker indeholder ressourcer*

Det gælder også produktionsskolernes unge, og det bliver bl.a. tydeligt under folkemødet på Bornholm. Men man skal kunne få øje på dem. Produktionsskolerne har en fantastisk arv med sig, fordi de netop er i stand til at finde de unges ressourcer.

### *Ballademager*

Når man møder en djøf'er som Stine, så tror man at hendes liv er gået efter bogen med succes og de rigtige karriereplaner. Men sådan er det slet ikke, og for hende kunne det være gået i mange retninger. Og så fortalte hun os en skøn historie om, hvordan hun som ung ballademager i Gilleleje var med til at sætte fut i fejemøget og farve det lokale springvand både rødt og blå.

Hendes pointe med historien var, at vi skal tro på ballademageriet. For hvis vi overser dem, der ikke går den lige vej, så mister vi noget vigtigt. Unge mennesker skal afprøve tingene og teste, hvad der kan lade sig gøre. Det er også noget, af det, der foregår hos de unge på produktionsskolerne.

### *Produktionsskolerne og FGU*

Den måde produktionsskolerne ser det enkelte menneske på må ikke forsvinde. For de unge mennesker, der lige skal have en ekstra hånd, for dem er produktionsskolernes menneskesyn vigtigt.

Meget i FGU-reformen er godt. Og det er godt, at systemet tager hånd om de unge, der risikerer at ryge helt ud. 'Men jeg kan blive urolig for, om man vil gøre tingene helt ens', sagde hun, og fortsatte: 'Det er her I har noget at byde på, for det gælder om at se de unge som enkelte mennesker, ellers mister vi dem.'

Vi skal passe på med fordomme. Jeg har en universitetsuddannelse og kan læse en kompliceret avisartikel, men jeg kan ikke strikke. Men jeg gør det alligevel, for jeg vil! Vi skal anerkende det, vi hver især kan.

Hver dag er der en ny ting i medierne, vi bør være bange for. Vi skal se ressourcerne hos hinanden, så det ikke ender med, at vi pludselig er bange for hinanden. Og her er I centrale. I åbner folks øjne for verden. Og det skal I blive ved med.

Jeg håber, at vi i Danmark kan komme frem til at forstå at forskellige slags uddannelser alle er investeringer. Novo Nordisk investerer i ny viden – det gør I også. Jeg håber, at FGU ikke kun handler om ny struktur, men også om at investere i unge og uddannelse. Det skal I sige højt.

I det hele taget er I nødt til at sige det højt, når der er noget, der ikke fungerer. I ved, hvor skoen trykker, og I er gode til at sige det.

Og så er der meget af det, I kan, der er vigtig også i international sammenhæng. Vi skal ikke kun løse

ting på internationalt plan, vi skal også udveksle ideer – og måske også unge – på internationalt plan.

### *Ånden og hånden*

Sines overordnede pointe, var at ånden og hånden ikke kan leve uden hinanden. Afslutningsvis læste hun Halfdan Rasmussens smukke digt for os – med den modifikation, at hun tilføjede 'hånden' hver gang ånden nævnes.

1 At lære er at ville  
befri sin ensomhed,  
at stå ved åndens – og håndens – kilde  
og ydmygt knæle ned,  
at spejle sig i tider,  
der sov på kildens bund,  
mens nye bølger glider  
som tegn mod hånd og mund.

2 At lære er at bøje  
sig over livet selv  
og fylde sind og øje  
med tankens himmelhvælv,  
at undres og betages,  
når livet kommer nær,  
at møde, når det dages,  
en større sandhed dér.

3 At lære er at famle  
i mørket, blind og stum,  
at sprænge eller samle  
sit eget verdensrum,  
at vække det, der sover,  
og gøre tanken fri,  
at se en himmel over  
hver drøm, man lever i.

4 Lad aldrig dine drømme  
slå bro til vold og drab.  
Lad åndens – og håndens – kilde strømme  
mod fredens fællesskab.  
At værge er at bære  
sin brynje uden sværd,  
først da vil drømmen  
være den største tanke nær.  
/Halfdan Rasmussen 1949/Stine Bosse 2018